SZEGEDI ÜNNEPI HETEK

Ecseri lakodalmas. Az Állami Népi Együttes előadása a Dóm téren, este 8 órakor.

XVII. Szegedi Nyári Tárlat, a Móra Ferenc Múzeum Horváth Mihály utcai Képtárában, augusztus 20-ig.

Kalmár Márton szobrászművész szabadtéri kiállítása a Bartók Béla Művelődési Központ udvarán, augusztus 30-ig.

Fotóklubok 12. Szegedi Szalonja. Kiállítás a Bartók Béla Művelődési Központban, augusztus 21-ig.

Joó József műgyűjteménye. Kiállítás a Juhász Gyula Művelődési Központban, augusztus 20-ig.

Koszta Rozália festőművész kiállítása a November 7. Művelődési Központban, augusztus 20-ig.

Kiss Sándor szobrászművész kiállítása a Móra Ferenc Múzeum kupolacsarnokában, augusztus 20-ig.

Íróportrék. Molnár Edit fotókiállítása a Sajtóház Művészklubjában, szeptember 15-ig.

Művészet és otthon, 1976. Kiállítás a Gulácsy Lajos Teremben, augusztus 19-ig.

Száz év Szeged zenei életéből. Kiállítás a Somogyi-könyvtárban, augusztus 20-ig.

A Móra Ferenc Múzeum állandó kiállításai.

A tudomány — nyáron

A tudomány is megfér a nyárban — írjuk, mondjuk gyakorta, valahányszor a két hagyományos eseményről, a nyári egyetemekről, és az alkalmi tudományos konferenciákról összefoglalóan, mint az ünnepek tudományos programjairól szólunk. A mondat már annyit forgott (közszájon és prospektusokban), hogy hajlamosak vagyunk igaznak elfogadni. A fogalmazás pedig túl felületes és elnagyolt, hogysem kifejezhetné a tudományos rendezvények valódi helyét és szerepét a szegedi nyár igazán sokszínű eseményrengetegében. Mert a tudomány (azaz a nyári egyetemek, az orvosi, matematikai, ipari — mikor milyen — kongresszusok és konferenciák) nem egyszerűen férőhelyet kapott, netán csak megtűrt része, tarkítója és különálló színfoltja a nyári heteknek; a tudományos eseményeknek eleven és nagyon pontosan körülhatárolható funkciójuk, sajátos szerepkörük van, céljaik megvalósulását pedig éppen a többi programhoz való szerves kapcsolódásuk segíti.

Ez a szerepkör persze nem máról holnapra, hanem sokéves tapasztalatanyagból, céltudatos építkezés révén alakult. A fundamentum, amelyről indulni lehetett; a rendezés nélkülözhetetlen kellékei, „személyi és tárgyi adottságok", az előadóteremtől a szervezési készségig, vendégváró hajlandóságtól vendéglátó munkavállalásig. A tervezők számba vehették tudomány és művészet számtalan érintkezési pontját, és gondolhattak az ember művelődésigényének komplexitására. A pedagógusok — akiknek szép hivatása az ilyenfajta igények ébresztgetése — azóta valahány nyáron hallgatónak szegődnek, magukon mérhetik: milyen a hatás, ha egyidőben sikerül több tudásra szert tenni a szakmában, és élményhez jutni a színházban, a képtárban, a koncertteremben és az emberi kapcsolatokban. Egyszerre adatik: tanulni és pihenni, elmélyülni és szórakozni. A pedagógiai egyetem, amelynek az idei már a tizenharmadik évfolyama volt, gondosan és körültekintően tervezett programmal szolgálta a célt: az országos továbbképző fórumon aktuális témákról tájékozódjanak a tanárok, azaz jól készüljenek az új tanévre szakmailag; az ünnepien széles kínálatból pedig a művelődés olyan alkalmait válasszák, amelyekből emberileg gazdagodhatnak. Az élményszerzésnek ugyanilyen lehetőségeit kínálta fel a művelődéselméleti nyári egyetem a népművelőknek. Igazán nem szorul magyarázatra, mi a haszna ha ők gyűjthettek személyes tapasztalatokat a változatos kulturálódási formák emberalakító hatásáról.

Így épült a két nyári egyetem feladatrendszere, és szervült a tudományos élet két rangos fóruma a szegedi programba. Mert rangjuk van már, ami kötelez. Többek között a témaválasztásban arra, hogy minden évben szakmai érdeklődést keltő, egyúttal közérdekű pedagógiai és közművelődési problémák kerüljenek terítékre. A nyári tudományos események ilyen szempontból is jól szolgálták eddig a tömegeket vonzó szegedi eseménysorozat felvállalt céljait. Kötelez a rang akkor is, ha a minőségről, az egyszer már magasra helyezett, színvonalat jelző mércéről van szó. A nyári egyetemi előadásokra a rendező megyei TIT-szervezet kéri fel a szakembereket, általában a témák kiváló értőit, kutatóit. Többségük természetesen imponáló szakmai tudásról és előadói készségről téve bizonyságot nagyszerűen látja el feladatát. De módját kellene találni, hogy felkészületlenül senki se állhasson a Biológiai Kutatóközpont nagytermének előadói pulpitusára, nagyvonalú semmitmondással senki se okozhasson csalódást az ország távoli vidékeiről Szegedre zarándokló, jobbra érdemes hallgatóknak. Nehogy idővel újra és némi joggal használják a mondatot: a tudományos is megfér a szegedi nyárban.

Sulyok Erzsébet

Ki a legjobb ács?

A Dél-magyarországi Magas- és Mélyépítő Vállalat tegnap és tegnapelőtt rendezte meg az ácsok-állványozók *Ki minek mestere?* vetélkedőjét. A vállalati döntőre hét építőbrigád küldte el 4 tagú csapatát. Kedden tartották az elméleti versenyt, amelyen természettudományi, szakmai elméleti, számítási, biztonságtechnikai és politikai kérdésekre válaszoltak a harmincévesnél fiatalabb ács-, illetve ács-állványozó szakmunkások. A versenyre való fölkészülést segítette az a tananyag, amelyet a DÉLÉP szakemberei az ÉVM, az ÉFÉDOSZ és a KISZ KB irányelvei alapján állítottak össze, úgy, hogy a versenyzők valamennyi kérdésre megtanulhatták a választ. A vetélkedőn kiderült, hogy meg is tanulták, hiszen több csapat csaknem maximális pontszámot ért el.

Zsaluznak a versenyzők

A gyakorlati versenyre Újszegeden, az épülő sportuszodánál tegnap került sor. A generálkivitelező, a szerkezetépítő üzem dolgozói előkészítették a területet, és a munkához szükséges eszközöket, anyagokat. Valamennyi versenyző új munkaruhát és bakancsot kapott. Ügyesen határozták meg a szervezők a vetélkedő időpontját, hiszen a közeli napokban lesz szükség azokra az oldalfalzsaluzatokra, amelyeket a fiataloknak el kellett készíteniük.

A fiatalok munkáját a DÉLÉP gazdasági és társadalmi vezetőiből álló bizottság bírálta, a következő szempontok alapján: hogyan készültek föl a szakmunkások a feladat elvégzésére, milyen a szerszámok állapota, mennyire pontos, méretű, alakhű a zsalu, mennyire folyamatos a munka, takarékosan gazdálkodtak-e az anyagokkal a versenyzők, s mennyi idő alatt készítették el a zsaluzatot. Az értékelést megkönnyítette, egyúttal igazságossá tette, hogy valamennyi csapatnak ugyanazt a munkát kellett elvégeznie.

A Ki minek mestere? vetélkedő végén minden csapat oklevelet kapott. Az elméleti és gyakorlati versenyen szerzett pontok alapján első helyen a Május 1. brigád végzett, második a Petőfi Sándor brigád, harmadik az Április 4. ácsbrigád. Mindhárom közösség a kőműves- és betontechnológiai üzemben dolgozik. Az ősszel rendezendő területi döntőn a Május 1. brigád vesz részt.

Lenpozdorja bútorlapok gyártása

Magyar—belga kooperáció

Az Intercooperation Rt. közreműködésével kooperáció jött létre a Lenfonó és Szövőipari Vállalat és a belga Marrecau Vervaeke cég között, lenpozdorja bútorlap gyártására.

A hazai lenfeldolgozó iparban évente mintegy 20 000 köbméter olyan anyag keletkezik, amely alapanyagul szolgálhat a pozdorjalap gyártásához, erre pedig a bútoripar igényt tart. Az együttműködés keretében a belga cég gyártóberendezéseket szállít partnerének, átadja a gyártástechnológia dokumentációit és engedélyezi a „Sanopan" márkanév használatát a pozdorja bútorlapok forgalmazásánál.

Az együttműködés alapján öt év alatt 35 000 köbméter bútorlapot vesz át a belga vállalat, a többit a hazai bútorgyáraknak szállítják majd. (MTI)

Előnyösebb felvásárlási árak burgonyára, téli almára és vöröshagymára

Az Országos Anyag- és Árhivatal a termelők ösztönzésére a tavalyinál magasabb burgonya-, télialma- és vöröshagyma-felvásárlási árakat állapított meg.

Három olyan termékről van szó, amelynek jelenléte vagy hiánya a piacokon jelentősen befolyásolja a lakosság ellátását.

A termelőket még a fejlettebb technika sem mentesíti az időjárási szélsőségek hatásától — így volt ez idén, az aszály idején —, és miután a termés ingadozása sok esetben veszélyezteti a kertészet gazdaságosságát, az új felvásárlási árak egyfajta biztonságot adnak a folyamatos, rendszeres termeléshez és értékesítéshez.

Az étkezési burgonya I. fajtacsoportjában — ebbe tartoznak a legkeresettebb fajták — az I. osztályú árujának, amelyet tavaly mázsánként 230 forintért vettek át a termelőktől, idén 300 forintos a meghatározott alapára, de ennél is többet adnak érte; mázsánként 360 forintot, miután alkalmazták a felvásárló kereskedelem számára engedélyezett rendkívüli, további 20 százalékos áremelési lehetőséget, a II. fajtacsoport I. osztályú árujáért a tavalyi 200 forint helyett 320 forintot, a III. csoport burgonyájáért pedig 170 helyett 280 forintot fizetnek úgy, hogy mindkét fajtacsoportnál szintén alkalmazták a 20 százalékos áreltérést. A megnövelt anyagi ösztönzésnél nyilvánvalóan figyelembe vették az idei, az aszály miatt keletkezett rendkívüli helyzetet, valamint azt, hogy a burgonyatermesztésben időközben fajtaváltás történt. Ezek a felvásárlási árak 1976. augusztus 9-én életbe léptek.

A téli piros alma (jonatán, Golden és Red Delicious, Starking, Staymared) 1976—77. gazdasági évi szerződéses felvásárlási ára a következőképpen alakult: a különleges minőségű alma kilójáért 6,20 forintot, az I. osztályú minőségűért pedig 4,20 forintot fizetnek. Mindkét ár kilónként 60 fillérrel növekedett az 1975—76. évihez képest. A hatóságilag megállapított árakon felül a szocialista országokba irányuló őszi export fokozása érdekében szeptember 30-ig idényfelárat is fizethetnek. A felvásárlási árak 1976. augusztus 16-tól érvényesek.

Szabályozzák a vöröshagyma felvásárlási árát, amely augusztus 2-től érvényesítendő. A dughagymából termesztett I. osztályú áru mázsájáért tavaly 240 forintot, idén 380 forintot fizetnek. Hasonló módon megnövelték a II. osztályú áru felvásárlási árát, valamint a magról termesztett hagyma felvásárlási árát is, amely például az I. osztályú minőségi fokozatban 220 helyett 320 forintért értékesíthető. A vöröshagymaárak megállapításánál előnyben részesítették a jobban eltartható, dughagymáról termesztett árut, ennek másodosztályú minőségéért pontosan annyit fizetnek, mint a magról termesztett I. osztályú vöröshagymáért. Természetesen beleszólt az ármegállapításba a termelés önköltségének, valamint a felhasznált anyagok árának alakulása is.

Az Országos Anyag- és Árhivatal egyúttal meghatározta a burgonya hatósági maximált fogyasztói árát is, amely valamennyi állami és szövetkezeti termelő és értékesítő szervezetre (ideértve ezek társulásait is), valamint a magánkereskedőkre is vonatkozik. (Nem érvényes a rendelkezés a mezőgazdasági és szakszövetkezetek tagjaira, valamint az egyéni termelőkre.) Az új ár szeptember 1. és december 31. között fajtacsoportonként (I—II—III.) I. osztályú árunál kilogrammonként 4,80, 4,40 és 4,00 forint; január 1. és június 30. között 5,—, 4,60, illetve 4,20 forint.

A vöröshagyma és a téli alma fogyasztói ára továbbra is a szabad árkategóriába tartozik; a SZÖVÉRT tagvállalatai a vöröshagymánál jelenleg országosan maximált árat alkalmaznak, kilónként 5,60-ért adják az árut.

A kertészeti termelők anyagi érdekeltségét és ezzel a lakosság folyamatos ellátását a forgalom döntő részét lebonyolító SZÖVÉRT tagvállalatai egyéb szempontból is szem előtt tartják. Az elmúlt időszakban a felvásárlók a garantált, illetve a védőáraknál többet fizettek a termelőknek más terményekért is. A zöldpaprikáért kereken 100 százalékkal többet adott a termelőknek, mint amennyit a védőár előírt, de többet fizettek a zöldbabért, a zöldborsóért és a paradicsomért is. A felvásárlási árak növelését természetesen részben az aszály nyomán kialakult helyzet indokolta, de ezen túlmenően közrejátszott az önkéntesen végrehajtott felvásárlási áremelésben a termelők védelme, a partnerek érdekeinek figyelembevétele is. (MTI)

A műszakiak titka

Csipke, műanyagból

A templomot nem takarja el semmi. Kétoldalt magasra törő, csigavonal-plasztikájú díszletfalak ölelik a színpadot, szigorú rendjüket a templomkapu előtti vízszintesen nyúló, ívelt vonalvezetésű háttérfal bontja meg. A csúcsa fölé függesztett hatalmas körbe még két kisebbet festettek. A hatás: mintha éppen most mozdulna az óriás korong, hogy a következő pillanatban egyenletes gyorsulással legördüljön lejtős pályáján. Az *Ecseri lakodalmas* ökonomikus, nemesen egyszerű díszleteit *Mayer László* tervezte.

— *Sem az Állami Népi Együttes eddigi előadásain, sem más dóm színpadi néptáncbemutatón nem láttunk még ilyen merészen puritán díszleteket. A tervezők többsége a látványosságra, mozgalmasságra, változatosságra — mint a nagy színpad és tér követelményeire — koncentrál. Milyen meggondolások vezették Mayer Lászlót?*

— Tíz éve dolgozom már az együttesnek, elsősorban plakátokat, műsorfüzeteket terveztem, hiszen grafikus vagyok. Ez az első, nagy színpadra készült munkám. A teret többször megnéztem és nagyon korán elhatároztam, hogy a templom szabadon marad. Csak mélykék színűre kellene „festeni", még reménykedem, hogy a világosítók ezt is megoldják. Az együttes műsora tizenhét különböző hangulatú tánc- és zeneszámból áll. A feladatom az volt, hogy mindegyiknek megfelelő színpadi hátteret teremtsek. Miután elképzelhetetlen, hogy tizenhétféle díszlet készüljön egyetlen előadáshoz, maradt a másik megoldás: egyetlen, minden műsorszám tartalmát, stílusát és hangulatát megfelelően tálaló színpadkép megtervezése. Amikor elhoztam a makettet az első megbeszélésekre, a szegedi kollégák megdicsérték esztétikai értékeit — és sajnálkozva közölték: megvalósíthatatlan.

— *Tehát új terv készült?*

— Nem. Az eredeti zsinórkompozíció formái és vonalai valósultak meg, korszerű anyagokból. A makett ugyanis csupa zsinórból készült, a falak a vert csipke illúzióját keltették. Úgy képzeltem, tíz centiméteres átmérőjű kötelekből áll majd össze a nagy színpadi díszlet, azt is kiszámítottam, hogy 100 kilométer hosszúságú kötélre lesz szükség. Csak arra nem gondoltam, hogy a kötélfalak roppant súlyosak, olyannyira, hogy lehetetlen felállítani őket. Az itteni tapasztalt szakemberek rendkívüli segítőkészségének és ötletgazdagságának köszönhetem, hogy mégis elkészültek — műanyagból. Teljesen új eljárással, amelyet most talált ki a szegedi műszak. Azóta titkuk elsajátításával telnek napjaim.

S. E.

Ma este

Ecseri lakodalmas

Másodszor láthatja a szabadtéri játékok közönsége ma, csütörtökön este az *Ecseri lakodalmast*. A mondat nem pontos, hiszen a fönnállásának negyedszázados jubileumát idén ünneplő Magyar Állami Népi Együttes ugyanezzel a címmel már bemutatta itt programját: *Rábai Miklós* társulatának ez volt az első nagyszabású műsora, mely 1951-ben készült, s a jubileumra — *Létai Dezső* rendezésében — nemzetiségi táncokkal bővült. Az Ecseri lakodalmas zárja szombaton az idei Játékokat, közben, pénteken, ***A cigánybáró*** **búcsúzik a közönségtől.**